strengthen their confidence in both writing and spelling and commit correct spellings to memory. Line readers are also usually spread among learners. It magnifies and highlights the portion of text over which it is placed. This helps dyslexic readers move through a book or worksheet and keep their place easier, especially if they experience ’swimming’ words: the surrounding sea of text will be less distracting.

From the mentioned information above, we can conclude that Ukrainian way of teaching dyslexic child is focused on gaining reading skills only. A foreign technique, by contrast, is focused on developing not only reading but also spelling and using plenty of assistive technology.

Список використаних джерел

1. Компоненти допомоги дитині з дислексією. Розвиток дитини. URL: https://childdevelop.com.ua/articles/3817/
2. Helping Your Student with Dyslexia Learn: 5 Strategies to Rely On Dyslexic.com. Dyslexia Solutions & Assistive Technology Dyslexic.com. URL: https://www.dyslexic.com/blog/helping-your-student-with-dyslexia-learn-5-strategies-to-rely-on/
3. Johnson K. 12 tips to help kids with dyslexia learn sight words. Understood – For learning and thinking differences. URL: https://www.understood.org/en/learning-thinking-differences/child-learning-disabilities/dyslexia/12-tips-to-help-kids-with-dyslexia-learn-sight-words
4. Understanding Dyslexia. Child Mind Institute. URL: https://childmind.org/article/understanding-dyslexia/

Назарій Коляда

ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ

Концептуальні положення базових міжнародних і державних документів надають дітям і молоді можливість створювати різні дитячі та молодіжні організації, які є своєрідним інститутом громадянського суспільства, покликаним своєю діяльністю пом’якшувати процес соціалізації нового покоління [5].

Дитячі і молодіжні організації є середовищем спілкування та взаємодії юних, своєрідним «суспільством у суспільстві», де діють, окрім загальноприйнятих законів і норм поведінки, свої норми і правила, права і свободи, обов’язки і відповідальність. Процес соціалізації в дитячих та молодіжних організаціях – це система соціальних зв’язків і відносин, засвоєння членами організації соціального досвіду і перетворення цього

досвіду у власні установки, орієнтації, знання, навички, уміння [6].

На сучасному етапі свого становлення, молодіжні організації, об'єднуючи підлітків і молодь на засадах добровільності, створюють можливості для реалізації прав своїх членів на розвиток, збереження індивідуальності, свободу думки, зборів, совісті, освіту, гру, відпочинок, які закріплені в низці нормативних документів, розроблених і введених у дію після проголошення незалежності України. Так, Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (1998 р., зі змінами), який визначає особливості організаційних і правових засад утворення й діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій, а також державні гарантії забезпечення їх діяльності, в статті 2 зазначається, що молодіжна громадська організація об'єднує громадян віком 14–28 (35) років. Водночас у статті 5 цього закону йдеться про право неповнолітніх (з 10 років) вступати до молодіжної організації за письмовою заявою батьків. Тобто підлітки з означеного віку мають підстави для вступу до громадської молодіжної організації, а з 15 років – право стати її засновником (стаття 4) [4].

До дитячих та молодіжних організацій підростаюче покоління приєднується на основі спільних інтересів та з надією досягти визначеної мети ефективнішими способами, передусім, з допомогою можливостей, які надає саме молодіжна організація. Серед основних мотивів вступу підлітків до молодіжних організацій: прагнення змінити життя дітей і молоді України на краще, змінити одноманітність шкільного життя, цікаво проводити дозвілля, самореалізуватися серед однолітків і друзів, розширювати коло спілкування та ін. [3]. Як зазначає М. Перепелиця, «через молодіжні організації молодь реально стає організатором і учасником різноманітних акцій, заходів, має змогу цілеспрямовано реалізовувати себе» [8, с. 128].

Однак, не зважаючи на те, що молодіжні організації є досить ефективним механізмом соціалізації підростаючого покоління, сутність соціалізаційних впливів молодіжних організацій на своїх членів виявити складно, тому що їхня діяльність у будь-якій організації охоплює тільки одну із сторін загальної життєдіяльності особистості. Наявна й певна обмеженість процесу соціалізації в діяльності дитячої чи молодіжної організації. При цьому громадські (формальні) молодіжні організації, наголошують науковці, завжди виступали упорядкованою «школою життя», первісним осередком набуття підлітками досвіду у пошуку своєї ролі, свого місця в досить мінливому, суперечливому, динамічному, глобалізованому суспільстві. Вони займають переважно ту частину життєвого простору підлітків, у якій відбувається спеціальна, всебічна підготовка до інтеграції в суспільство [3].

Заслуговують на увагу напрацювання сучасних дослідників, які здійснили класифікацію дитячого руху за такими ознаками: за

територіальною ознакою – дитячий рух в масштабах держави, в масштабах регіону, в масштабах міста або району; за віковою ознакою – дитячий, дитячо-юнацький, молодіжний рух; за спрямованістю діяльності – дитячий екологічний, комунарський, скаутський, піонерський, військово-патріотичний рух [5].

Аналіз наукових джерел доводить, що до діяльності в громадських організаціях залучено 2–3 % представників підростаючого покоління. Це свідчить про те, що значна кількість молоді і дітей підліткового віку не мають можливості проявити свою активність у громадських молодіжних організаціях, а тому проявляє свої ініціативи у неформальних молодіжних організаціях (об'єднаннях, групах, угрупованнях).

Зміни в суспільстві, зміни поколінь призводять до змін у свідомості молоді й підлітків, що відбиваються на формах і способах діяльності найперше – неформальних дитячих і молодіжних організацій (об'єднань, груп, угруповань) – впливових механізмах соціалізації підлітків. Слід зазначити, що на кожному етапі свого розвитку суспільство сприймає й оцінює неформальні молодіжні організації по-різному. Перш за все, це відбувається внаслідок недостатньо об'єктивної інформації щодо них, відсутності не тільки офіційної (останні офіційні дані були оприлюднені в Україні за результатами дослідження О. Бойка за 1989 рік) [1], а й будь-якої статистики, більш-менш чіткого уявлення про цілісність картини щодо їх напрямів діяльності та впливу на соціалізацію нових поколінь, насамперед, на дітей підліткового віку.

Найбільш привабливою стосовно процесу соціалізації підлітків є діяльність різновікових молодіжних організацій. Поділяючи погляди Ю. Поліщука, зазначимо, що привертають увагу методи й форми соціально-педагогічної роботи з підлітками у різновікових молодіжних організаціях, які можна назвати самодіяльними об'єднаннями соціальних педагогів за покликанням, створеними з метою виховання дітей, підлітків і молоді та особистісного самовиховання [7, с. 143].

На доцільності використання соціально-педагогічної діяльності різновікових молодіжних організацій наголошує і С. Диба. Досліджуючи умови соціалізації учнівської молоді в різновікових організаціях, вчена розкриває специфіку роботи з підлітками, зокрема зазначаючи, що «з одного боку, учасники скаутського руху – це діти, яким властиве прагнення і потяг до пригодництва, романтики, випробування своїх сил та умінь. З іншого боку, вони перебувають на етапі переходу від дитинства до дорослості, і тому їм притаманне прагнення стати самостійними та самоствердитися. Потреба випробувати власні сили, бажання дати вихід енергії, хоча б у грі – це одна з гострих потреб молодої особистості, яка стрімко розвивається» [2, с. 26]. Саме ці потяги підлітків, на думку С. Диби, уміло використовують лідери в досягненні соціалізуючих цілей і завдань молодіжної скаутської організації.

Однак, сьогодні підлітки не мають можливості реалізовувати свою соціальну активність у діяльності молодіжних організацій просоціального спрямування, тому що вони не достатньо поширені. За таких обставин виникає необхідність у більшому розгалуженні і проникненні молодіжних об'єднань у молодіжно-підліткове середовище. До цього спонукає і дедалі зростаючий вплив на соціалізацію підлітків дезорганізуючих чинників сучасного українського суспільства, що негативно відображається на рівні їхньої соціалізації.

Список використаних джерел

1. Бойко О. Не всі неформали вибиваються в люди. *Віче*. 2003. № 7 (136). С. 61–65.
2. Диба С. Г. Педагогічні умови соціалізації учнівської молоді в скаутських організаціях (вітчизняний і зарубіжний досвід). К., 2005. 231 с.
3. Дитячі об'єднання України. *Шкільний світ*. 2004. № 21–23. С. 78.
4. Закон України про молодіжні та дитячі громадські організації. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 1999. № 1. Ст. 2. 5 с.
5. Коляда Н. М. Розвиток дитячого руху в Україні (початок XX ст. – середина 30-х років XX ст.) : монографія. Умань : ПП Жовтий, 2012. 407 с.
6. Педагогічний словник / за ред. дійсного члена АПН України Ярмаченка М. Д. К. : Педагогічна думка, 2001. 516 с.
7. Поліщук Ю. Й. Сучасне молодіжне об'єднання як соціально-педагогічна система. Тернопіль : Вид-во СМП «Тайп», 1999. 115 с.
8. Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). К. : Україн. ін-т соц. дослідж., 2001. 242 с.

Аліна Космина

ПРАВОВА КУЛЬТУРА: ПОНЯТТЯ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

В умовах активного розвитку технологій та спровокованих ними трансформаційних процесів у суспільстві питання формування правової культури молоді в України є надзвичайно актуальним.

У сучасних умовах виникає чимало питань, які потребують додаткового поглибленого дослідження і переосмислення з урахуванням новітніх тенденцій розвитку суспільства і держави. Зокрема слід звернути увагу на проблему формування високого рівня правосвідомості молоді в умовах постійних політичних та соціально-економічних змін, які відбуваються у суспільстві.